

Tıbbi Atık İkilemi

Cemal BULUT¹, Çiğdem ATAMAN HATİPOĞLU¹, F. Şebnem ERDİNÇ¹, Ayşegül TUNÇUSTA¹, Necla TÜLEK¹

¹ Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, Ankara

Soru(n)

Atıkların doğru ve yerinde ayrıştırılması özendirilmekte ancak aynı zamanda maliyet artışı nedeniyle tıbbi atıkların ağırlığının da azaltılması hedeflenmektedir.

Olay/Olgu

Tıbbi atık yönetimi, sağlık kurumlarında enfeksiyon kontrolüne yönelik önlemlerin bir parçasıdır. Bununla birlikte sağlık kurumları tıbbi atıkların taşınması ve bertarafı için bağlı oldukları belediyelere birim ağırlık başına ücret ödemektedir. Hastanemizde tıbbi atıkların ağırlığı nedeniyle ödenen maliyetin son bir yılda dikkat çekici düzeyde arttığı saptanmıştır. Bunun üzerine hastane yönetimi maliyetteki artışın atıkların uygunsuz ayrıştırılmasıyla ilgili olabileceğini düşünerek enfeksiyon kontrol komitesinin ayrıntılı değerlendirme ve raporlama yapmasını talep etmiştir.

Ne Yapıldı?/Ne Yapılmış?

Öncelikle tüm hastane gezilerek gözlem ve durum tespiti yapıldı. Birimlerdeki tıbbi atık kovalarının yerleri ve sayıları belirlendi. Kovalar kontrol edilerek yanlış atılmış atıklar ve yanlış ayrıştırma yapılan birimler belirlendi, fotoğrafları çekildi. Tüm bu çalışmaların ışığında tıbbi atık kovalarının bazılarının gereksiz yerlere konulmuş olduğu, gereğinden fazla sayıda tıbbi atık kovası olan yerlerde evsel atıkların bu kovalara atılmış olduğu, kova renklerinin standart olmadığı tespit edildi. Ayrıca, hasta kanı ve sekresyonlarıyla temas etmemiş olan materyallerin, parenteral sıvıların ve enjektörlerin koruyucu ambalajlarının, atel ve alçıların, tıbbi malzeme kutularının ve çay bardağı, pet şişe, sigara ambalajı gibi kişisel atıkların evsel atık kovası yerine tıbbi atık kovalarına atıldığı görüldü. Bunun üzerine hastanedeki tüm kliniklere ayrı ayrı eğitim verilerek interaktif olarak sorunlar tartışıldı. Çöp kovalarının renkleri standart hale getirildi. Gereksiz sayıda bulunan tıbbi atık kovaları kaldırılırken, eksik evsel atık kovaları tamamlandı. Hasta sekresyonlarıyla temas etmemiş olan atel ve alçıların atılabilmesi için ek evsel atık kovaları sağlandı. Atıkların sınıflandırılmasıyla ilgili yeni stiker ve posterler hazırlandı.

Yorum/Öneri/Tartışılması İstenen Konu

Tıbbi atıkların yerinde ve doğru ayrıştırılması hastane politikaları açısından ve maliyet etkinlik açısından önem taşımaktadır. Atıkların sık denetimi, sürekli eğitim ve geri bildirim sorunun çözümüne yönelik yöntemlerin başında gelmektedir. Tıbbi atık yönetimi enfeksiyon kontrol komitesinin görevleri arasında bulunmakla birlikte tüm hastane çalışanları uygulamanın bir parçası olarak görülmelidir.